

**Examenul de bacalaureat 2011**

**Proba E. c)**

**Proba scrisă la Istorie**

Filiera teoretică, profil umanist, toate specializările; Filiera vocațională - profil artistic, toate specializările; - profil sportiv, toate specializările; - profil pedagogic, specializările: bibliotecar-documentarist, instructor-animator, instructor pentru activități extrașcolare, pedagog școlar; - profil ordine și securitate publică (licee ale M.A.I.), specializarea științe sociale; - profil teologic, toate specializările.

**Varianta 5**

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.
- Timpul efectiv de lucru este de 3 ore.

**SUBIECTUL I**

**(30 de puncte)**

Citiți cu atenție sursele de mai jos:

**A.** „Asemenea măsuri aspre luate împotriva clasei boierești, ca și faptul că [Vlad] Țepeș își recruta dregătorii nu numai din rândurile vechii boierimi [din Țara Românească], ci mai ales din acelea ale oamenilor devotați lui, au [ca urmare] (...) încordarea relațiilor dintre domn și marea boierime, care a căutat să-l înlocuiască din domnie.”

(N. Stoicescu, *Vlad Țepeș*)

**B.** „Deși considerat de unii istorici ca fiind reprezentant al regimului așa-zis <nobiliar>, Matei Basarab a fost destul de ferm cu boierii, cărora nu le îngăduia abuzuri, pedepsind cu asprime pe cei ce nu se supuneau autorității centrale. (...)”

Întărirea poziției domnului în statul feudal se reflectă și în conținutul legiurii *Îndreptarea legii* - prima operă de acest fel tipărită în Țara Românească - care recunoaște unele din drepturile regaliene ale voievodului; el este singurul în măsură să fixeze taxele vamale și să acorde scutiri, se bucură de privilegii speciale pentru proprietățile sale (...).”

(N. Stoicescu, *Matei Basarab*)

Pornind de la aceste surse, răspundeți următoarelor cerințe:

1. Precizați statul medieval românesc la care se referă sursa A. **2 puncte**
2. Numiți „legiuirea” la care se referă sursa B. **2 puncte**
3. Numiți câte un domnitor precizat în sursa A, respectiv în sursa B. **6 puncte**
4. Scrieți, pe foaia de examen, litera corespunzătoare sursei care susține că puterea domnitorului se consolidează prin atribuțiile din domeniul economic. **3 puncte**
5. Scrieți, pe foaia de examen, două informații aflate în relație cauză – efect selectate din sursa A. **7 puncte**
6. Prezentați două fapte istorice referitoare la implicarea românilor în relațiile diplomatice din Evul Mediu. **6 puncte**
7. Menționați o caracteristică a acțiunilor militare desfășurate de români în Evul Mediu. **4 puncte**

**СУБЈЕКАТ II**

**(30 поена)**

Прочитајте пажљиво доњи текст:

„Након рата у Етиопији [1935.-1936.године], Мусолини почео се питати о степену приступа маса свом режиму и о шансама да овај режим опстане.(...) Под утицајем хитлеристичке ефикасности, Мусолини задао је фашизму као приоритет стварање <новог човека> са специфичним особинама(...) који се противи декадентном начину живота буржоазије. (...)

Што се тиче јачег приступа маса главним циљевима фашизма(...) сагласност коју је режим постигао пре неколико година, је детерминантна. Заоштравање тоталитаризма, присвајање страног модела којег су Италијани одмах одбили, страх од новог конфликта чију неизбежност Мусолини је непрестално истакао, као и последице кризе (...) доприносе удаљивању великог дела трансалпинског становништва од Мусолинијевог режима. Тако се појављује, скривена опозиција која се манифестује у унутрашњост партије, нарочито у редовима младих. Избијање рата [Другог светског рата] против воље већине италијанског народа, показале одједном својим руководиоцима, пукотине једног апарентног савршеног режима до 1939. године, и који је био узор за већи део руководећих класа из Европе која се налазила у пуној кризи.“

(С. Бернштајн, П. Милза, *Историја Европе*)

Полазећи од овог текста, одговорите на следеће захтеве:

1. Именујте историјски простор на који се односи текст. **2 поена**
2. Прецизирајте, на основу текста, став народа према избијању другог светског рата. **2 поена**
3. Наведите политичког лидера и једну идеологију на које се односи текст. **6 поена**
4. Наведите, на основу текста, две информације које се односе на <новог човека>. **6 поена**
5. Формулишите, на основу текста, мишљење о приступу становништва према политичком режиму, и подржите га са две информације из текста. **10 поена**
6. Аргументишите, користећи значајан историјски догађај, афирмацију по којој постојање једне тоталитарне идеологије представља обележје Европе, у другој половини XX века. (Бодује се прикладност обрађеног аргументисања користећи значајни историјски догађај, односно, спојних елемената који изражавају узрочност и закључак) **4 поена**

**SUBIECTUL al III-lea**

**(30 de puncte)**

Elaborați, în aproximativ două pagini, un eseu despre statul român modern și relațiile internaționale din secolul al XIX-lea și prima jumătate a secolului al XX-lea, având în vedere:

- prezentarea unui proiect politic din secolul al XIX-lea care a contribuit la formarea statului român modern;
- menționarea a două fapte istorice desfășurate în statul român pentru modernizarea acestuia, în secolul al XIX-lea;
- menționarea a două acțiuni desfășurate de România în relațiile internaționale din secolul al XIX-lea și precizarea unei asemănări între acestea;
- formularea unui punct de vedere referitor la rolul statului român în relațiile internaționale din prima jumătate a secolului al XX-lea și susținerea acestuia printr-un argument istoric.

**Notă!** Se punctează și utilizarea **limbajului istoric adecvat**, **structurarea** prezentării, evidențierea **relației cauză-efect**, susținerea unui punct de vedere cu **argumente istorice** (pertinența argumentării elaborate prin utilizarea unui fapt istoric relevant, respectiv a conectorilor care exprimă cauzalitatea și concluzia), respectarea **sucesiunii cronologice/ logice** a faptelor istorice și **încadrarea** eseului în limita de spațiu precizată.